

ких постанов під час провадження у справах про адміністративні правопорушення. Але слід наголосити, що відповідно до положень КУпАП, правом апеляційного оскарження користуються прокурор, особа, яка притягається до адміністративної відповідальності та потерпілий.

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).

2. Кримінально-процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>.

3. Постанови про направлення "адміністративного матеріалу" для дооформлення// Мurnameisthelaw[Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://mynameisthelaw.blogspot.com/2013/02/blog-post_9771.html.

Дараган Валерій Валерійович
к.ю.н., доцент кафедри

Санакосв Дмитро Борисович
к.ю.н., доц., доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
та спеціальної техніки

Христов Олександр Леонідович
к.ю.н., доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ДЕЯКИМИ СУБ'ЄКТАМИ КО- НТРОЛЮ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Високий рівень латентності злочинів у сфері державних закупівель та складність їх виявлення вимагає від оперативних підрозділів захисту економіки Національної поліції України (далі – НП України) застосування всієї різноманітності форм і методів протидії таким злочинним явищам. Одним із перспективних шляхів покращення діяльності з протидії злочинам у сфері державних закупівель є налагодження взаємодії підрозділів захисту економіки НП України з іншими суб'єктами контролю за здійсненням державних закупівель.

Державне регулювання і контроль за законністю у сфері державних закупівель згідно з положеннями Закону України «Про публічні закупівлі» здійснюють [1]: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Державна казначейська служба України; Рахункова палата України; Антимонопольний комітет України; Державна аудиторська служба України.

Однак не усі із зазначених вище суб'єктів наділені функцією контролю у сфері державних закупівель. Зокрема, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України наділено функціями державного регулювання сферою державних закупівель.

У рамках тез доповіді пропонуємо розглянути питання взаємодії підрозділів захисту економіки НП України з підрозділами Державної казначейської служби, Рахункової палати та Антимонопольного комітету України.

Пропонуємо розглянути контрольні повноваження кожного із вище вказаних суб'єктів контролю за здійсненням державних закупівель та визначити можливі напрями взаємодії підрозділів захисту економіки НП України з цими суб'єктами у процесі оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері державних закупівель.

Державна казначейська служба України відповідно до покладених на неї обов'язків здійснює контроль за дотриманням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, іншими клієнтами вимог законодавства у сфері закупівель в частині наявності, відповідності та правильності оформлення документів. При цьому Казначейство під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє в установленому порядку з іншими державними органами, допоміжними органами і службами.

Відповідно до положень Закону України «Про публічні закупівлі» Державна казначейська служба України наділена такими повноваженнями: до здійснення оплати за договором про закупівлю перевіряє наявність договору про закупівлю, річного плану закупівель та звіту про результати проведення процедури закупівлі, які підтверджують проведення процедури закупівлі, за результатами якої укладено договір про закупівлю; вживає заходів з недопущення здійснення платежів з рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю у випадках: відсутності або невідповідності встановленим законодавством вимогам необхідних документів; відміни процедури закупівлі; набрання законної сили рішенням суду про визнання результатів процедури закупівлі недійсними; на період призупинення процедури закупівлі; наявності відповідного рішення органу оскарження.

Виходячи з покладених на Державну казначейську службу України повноважень можна дійти висновку, що вона є єдиним суб'єктом контролю за здійсненням державних закупівель, який здійснює такий контроль не вибірково, а суцільним способом на постійній основі.

Результати опитування працівників підрозділів захисту економіки НП України показали, що взаємодія з підрозділами Державної казначейської служби України здійснюється за такими напрямками: взаємне інформування про виявлені порушення під час проведення тендеру; отримання інформації щодо бюджетних програм, які повинні виконуватися у порядку, встановленому КМУ; отримання інформації про розмір фінансування та порядок використання коштів згідно з кодом класифікації видатків.

Організація взаємодії між підрозділами захисту економіки НП України та підрозділами Державної казначейської служби України здійснюється шляхом направлення відповідних листів (у випадку взаємного інформування), а також шляхом надання відповідних запитів на отримання інформації.

Рахункова палата України відповідно до покладених на неї обов'язків здійснює державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) щодо виконання державного замовлення та здійснення державних закупівель.

При здійсненні державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) за ефективністю використання коштів державного бюджету, передбачених на

виконання державного замовлення, Рахункова палата досліджує та оцінює систему правових, організаційних і фінансових засад державного замовлення, ефективність формування та виконання державного замовлення. Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) щодо здійснення державних закупівель за рахунок коштів державного бюджету проводиться Рахунковою палатою стосовно всіх стадій державних закупівель і включає перевірку та аналіз законності та ефективності здійснення державних закупівель, дотримання передбачених процедур, оцінку своєчасності отримання товарів, послуг та проведення робіт, а також аналіз стану прозорості та додержання встановлених принципів здійснення державних закупівель [2].

Члени Рахункової палати для виконання покладених на них повноважень мають право:

1) ознайомлюватися з оригіналами документів об'єктів контролю, отримувати безоплатно копії документів та інформацію у паперовому та електронному вигляді (включаючи інформацію з автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування), необхідні для здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту);

2) отримувати інформацію про стан та рух коштів державного бюджету від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів;

3) отримувати від державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, інших юридичних осіб та їх посадових осіб, фізичних осіб – підприємців інформацію, документи і матеріали, необхідні для здійснення Рахунковою палатою своїх повноважень;

4) отримувати від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, Фонду державного майна України, Національного банку України та інших фінансових установ необхідні відомості про здійснювані ними операції і стан рахунків розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування щодо операцій з коштами державного бюджету, у тому числі міжбюджетних трансфертів, а також про надходження до державного бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів та інших доходів.

Рахункова палата у разі виявлення при здійсненні заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) ознак кримінального або адміністративного правопорушення повідомляє про них відповідні правоохоронні органи.

Функцію налагодження взаємодії апарату Рахункової палати з апаратами інших державних органів, органів місцевого самоврядування покладено на секретаря Рахункової палати [2].

Результати опитування працівників підрозділів захисту економіки НП України показали, що взаємодія з підрозділами Рахункової палати України здійснюється за такими напрямками: взаємне інформування про виявлені порушення під час проведення тендеру; інформування Рахункової палати за наслідками розгляду матеріалів Рахункової палати та про вжиті заходи реагування.

Антимонопольний комітет України відповідно до покладених на нього

завдань здійснює контроль щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері державних закупівель. Такий контроль, насамперед, спрямований на виявлення антиконкурентних узгоджених дій (змов учасників тендеру) на тендерах та притягнення порушників до відповідальності.

Антимонопольний комітет України як орган оскарження з метою неупередженого та ефективного захисту прав і законних інтересів осіб, пов'язаних з участю у процедурах закупівлі, утворює постійно діючу адміністративну колегію (колегії) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель. Рішення постійно діючої адміністративної колегії (колегій) приймаються від імені Антимонопольного комітету України [1].

Результати опитування працівників підрозділів захисту економіки НП України показав, що у процесі протидії злочинам у сфері державних закупівель взаємодія з підрозділами Антимонопольного комітету України відбувається за такими напрямками: проведення спільних нарад; обмін інформацією про порушення, допущені у сфері державних закупівель; призначення перевірки додержання законодавства про захист економічної конкуренції працівниками Антимонопольного комітету України.

Одним із найбільш поширених заходів, що використовуються в процесі протидії злочинам у сфері державних закупівель, є призначення перевірки додержання законодавства про захист економічної конкуренції працівниками Антимонопольного комітету України. Такі перевірки проводяться позапланово, підставою для проведення такої перевірки є відповідне подання органів НП про порушення законодавства про захист економічної конкуренції об'єктом перевірки. При цьому така перевірка може проводитися без попереднього письмового повідомлення.

Керівники структурних підрозділів Антимонопольного комітету України з метою проведення перевірки мають право наділяти працівників Антимонопольного комітету України, які залучаються до проведення такої перевірки, рядом спеціальних повноважень, зокрема: безперешкодно входити на підприємства, в установи, організації за службовим посвідченням і мати доступ до документів та інших матеріалів, потрібних для проведення перевірки (для перевірки підприємств, установ, організацій з особливим режимом роботи допускаються державні службовці органів Комітету, що мають відповідний допуск до державної таємниці, оформлений в установленому порядку); вимагати усних або письмових пояснень посадових осіб і громадян; вимагати необхідні документи та іншу інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, таку, що є комерційною таємницею, у зв'язку з реалізацією своїх повноважень; вилучати в установленому порядку письмові та речові докази, зокрема документи, предмети чи носії інформації, що можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а в разі, коли вилучити докази немає можливості, накладати арешт на предмети, документи, інші носії інформації, що можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі, відповідно до положень Закону України «Про захист економічної конкуренції»; залучати за погодженням з відповідними центральними та місцевими органами влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами й об'єднаннями їхніх спеціалістів, депутатів місцевих рад для проведення перевірки [3].

Тому під час підготовки органом НП України відповідного подання на

проведення перевірки необхідно враховувати можливість надання таких прав працівникам Антимонопольного комітету України, які залучаються до проведення перевірки. У зв'язку з цим під час підготовки подання доцільно передбачити у ньому обставини, які зумовлюють необхідність наділення працівників Антимонопольного комітету України окремими правами.

Якщо в ході перевірки було встановлено ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що містять ознаки злочину, голова Комітету, відділення вирішують питання щодо надіслання правоохоронним органам відповідних матеріалів.

Підсумовуючи, можна дійти висновку, що на сьогодні одним зі шляхів, направлених на вирішення наявних проблем протидії злочинам у сфері державних закупівель, є налагодження взаємодії підрозділів захисту економіки Національної поліції України з іншими суб'єктами контролю за здійсненням державних закупівель.

Використання допомоги суб'єктів контролю за здійсненням державних закупівель у процесі протидії злочинам у сфері державних закупівель обумовлене такими чинниками: кожен із суб'єктів контролю наділений ексклюзивними правами щодо проведення контролю за здійсненням державних закупівель, якими не наділені підрозділи захисту економіки; працівники суб'єктів контролю володіють специфічними знаннями, які можна використовувати у процесі протидії злочинам у сфері державних закупівель шляхом залучення їх як спеціалістів.

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради. 2016. № 9. Ст. 89.

2. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 № 576-19 // Відомості Верховної Ради. 2015. № 36. Ст. 360.

3. Про Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 25.12.2001 № 182-р.

Дацюк Тетяна Кузьмівна

к.ю.н., доц., завідувач кафедри правових дисциплін Криворізького факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИНИКНЕННЯ ТА БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

Для України проблема протидії тероризму набула особливої актуальності з початком агресії з боку Російської Федерації, яка порушила територіальну цілісність нашої держави та загрожує її незалежності. Силами і засобами розвідувальних органів і спеціальних служб країна – агресор спровокувала численні терористичні акти на території Донецької і Луганської та інших областей України, а також збройні виступи сепаратистів.

Незаконні збройні формування, що діють на тимчасово непідконтрольній